

Knihovna a její služby v 21. století

Knihovna Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně

Seminář Elektronické služby knihoven
5. a 6.května 2009
Bc. Jarmila Trnčáková

- Jedna z nejmladších univerzit
- **Současnost**
- Pět fakult – FT, FaME, FMK, FAI, FHS
- Nová fakulta v Uherském Hradišti
- Univerzitní centrum (rektorát, knihovna)
- UNI, Koleje a menza

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Ústřední knihovna UTB ve Zlíně

- Kamenné knihovny (minulost, současnost, budoucnost)
- Virtuální prostředí knihoven (současnost, budoucnost)
- Čtenář – uživatel knihovny (hledá informace)
- Služby knihovny (změny, nové technologie, informační pracovníci, specialisté)

Dnešní prostředí knihovny

Interiér knihovny v UC

- Přeměna knihovny kamenné ve virtuální
- Uživatel knihovny – zákazník
- Informační pracovník – poradce
- Vzdálený přístup k informačním fondům
- Sdílení virtuálního prostředí v oblasti služeb, spolupráce
- Nové technologie

Přeměna knihoven

Nové technologie v knihovnách

- Neomezenost v čase a prostoru
- Otevřenost
- Přístupnost k informačním fondům kdykoliv
- Adresný a individuální přístup k uživatelům
- Nové informační a komunikační technologie

Knihovna přístupná neustále

Nové technologie v knihovnách

- Umí využít nové technologie používané v knihovně
- Zná virtuální prostředí katalogů
- Ví, o jaké služby může žádat
- Orientuje se v nabízených informačních zdrojích

Informačně gramotný uživatel

- <http://www.web.knihovna.utb.cz>
- Ústřední knihovna
- Rozvoj informačních technologií a rostoucí množství dostupných informací- potřeba orientovat se v nich
- Nutnost ovládat informační technologie při vyhledávání informací
- Požadavek na CŽV a IG

Příklad knihovny UTB ve Zlíně

Knihovna :: O knihovně :: Plán knihovny - Windows Internet Explorer

http://web.knihovna.utb.cz/?id=0_0_4&lang=cs&type=0

Soubor Úpravy Zobrazit Obilbené položky Nástroje nápověda

Knihovna :: O knihovně :: Plán knihovny

MAPA STRÁNEK
RYCHLEJŠÍ VERZE
ENGLISH VERSION

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Ústřední knihovna

UTB FT FaME FMK FAI FHS UNI
UK KMZ
AKTUÁLNÍ DOKUMENTY:

Rychlé odkazy na informační zdroje
Uzavření knihovny
Změna v poskytování reprografických služeb
Šatna v budově U13
Databáze FSTA a EconLIT nyní na platformě OVID
Další aktuality z knihovny...

Vyhledávání UTB :: Knihovna :: O knihovně :: Plán knihovny

O knihovně
Plán knihovny

1. nadzemní podlaží
vchod do budovy U13

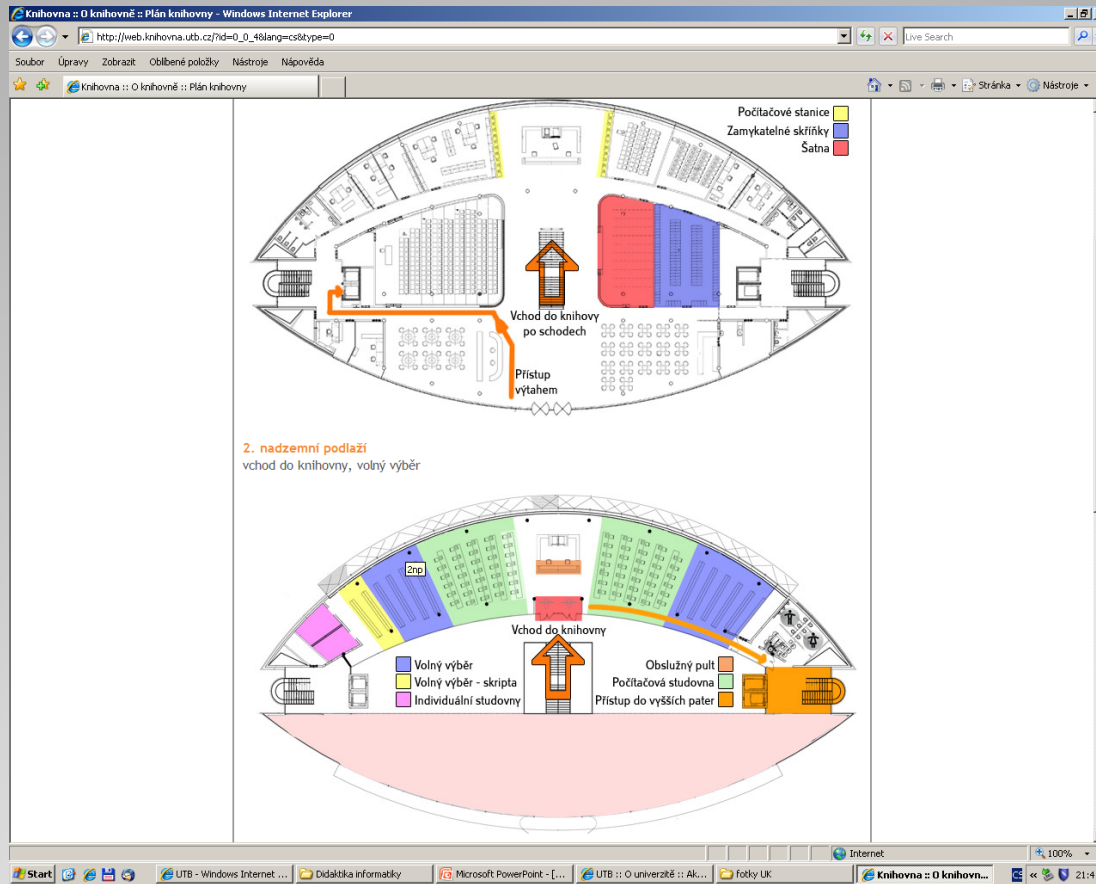
Počítačové stanice
Zamykatelné skříňky
Šatna

Vchod do knihovny po schodech
Přístup výtahem

2. nadzemní podlaží
vchod do knihovny, volný výběr

Start UTB - Windows Internet ... Didaktika Informatiky Microsoft PowerPoint - [... UTB :: O univerzitě :: Ak... fotky UK Knihovna :: O knihovn... 21:40

Webová prezentace knihovny

Web – orientace v pětipodlažní budově

- Katalog knihovny
- Elektronické informační zdroje

licencované informační zdroje
volně dostupné informační zdroje

elektronické knihy
elektronické bibliografické databáze
elektronické plnotextové databáze

Informační zdroje knihovny

Nové prostředí knihovny

- Základní informace
- Přístup do katalogu
- FAQ
- Vyhledávání a dotazy
- Možnosti

Knihovní katalog

The screenshot shows two browser windows. The left window displays the search interface of the 'Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně Ústřední knihovna'. It includes a search bar with the text 'Zadejte slovo nebo Pole pro vyhledávání', a 'Blížkost slov?' checkbox, and a 'Formát:' dropdown menu. The right window shows the 'FAQ - často kladené dotazy' page, which lists 11 questions and answers regarding library services. Below the FAQ, there are 'Tipy pro vyhledávání:' (Search tips) and a copyright notice '© 2004-2006 Ex Libris Často kladené dotazy - nápověda'.

FAQ - často kladené dotazy

1. Na jaké adrese naleznu katalog Ústřední knihovny UTB?
2. Jakým způsobem se mohu přihlásit ke svému čtenářskému kontu?
3. Co získám přihlášením se ke svému čtenářskému kontu?
4. Jak rychle vyhledávat v katalogu?
5. Jak se mám zorientovat ve výsledcích vyhledávání?
6. Jak si mohu prodloužit vypůjčení lhůtu u dokumentu?
7. Jak si mohu rezervovat požadovaný dokument?
8. Jak mohu zrušit rezervaci dokumentu, který již nepotřebuji?
9. Jak zjistím tituly umístěné v Uherském Hradišti?
10. Jak získám tištěné diplomové a bakalářské práce?
11. Jak získám knihy ze skladu?

Tipy pro vyhledávání:

- Pokud použijete "And" pro "Blížkost slov?", můžete zadat slovní spojení např. *osobní počítač* a systém tomu bude rozumět tak, že chcete vyhledat jen takové záznamy, které mají slovo *počítač* VEDLE slova *osobní*.
- V dotazu nezáleží na tom, zda použijete velká nebo malá písmena. Například zadáte-li *počítač*, systém najde *počítač*, *Počítač* i *POČÍTAČ*.
- Pro vynětání můžete ve svém dotazu použít logické operátory: AND a OR. Například byste mohli zadat (*srdce OR srdeční*) AND *chirurgie*, pokud byste chtěli vyhledat všechny záznamy, které obsahují slovo *srdce* nebo *srdeční* a zároveň slovo *chirurgie*.
- Použijte znak ? pro nalezení záznamů, které obsahují části slov. Například *Kvěť?* vyhledá záznamy, v nichž byla použita slova *květina*, *květinový*, *květinářský* atd. V jiném příkladu *?ologie* umožní vyhledání záznamů, obsahujících slova *antropologie*, *archeologie*, *psychologie*, *atd*. Znak ? je také možno použít pro nalezení slov v různých pravopisech. Například *pre?ident* vyhledá jak záznamy se slovem *president*, tak *prezident*.

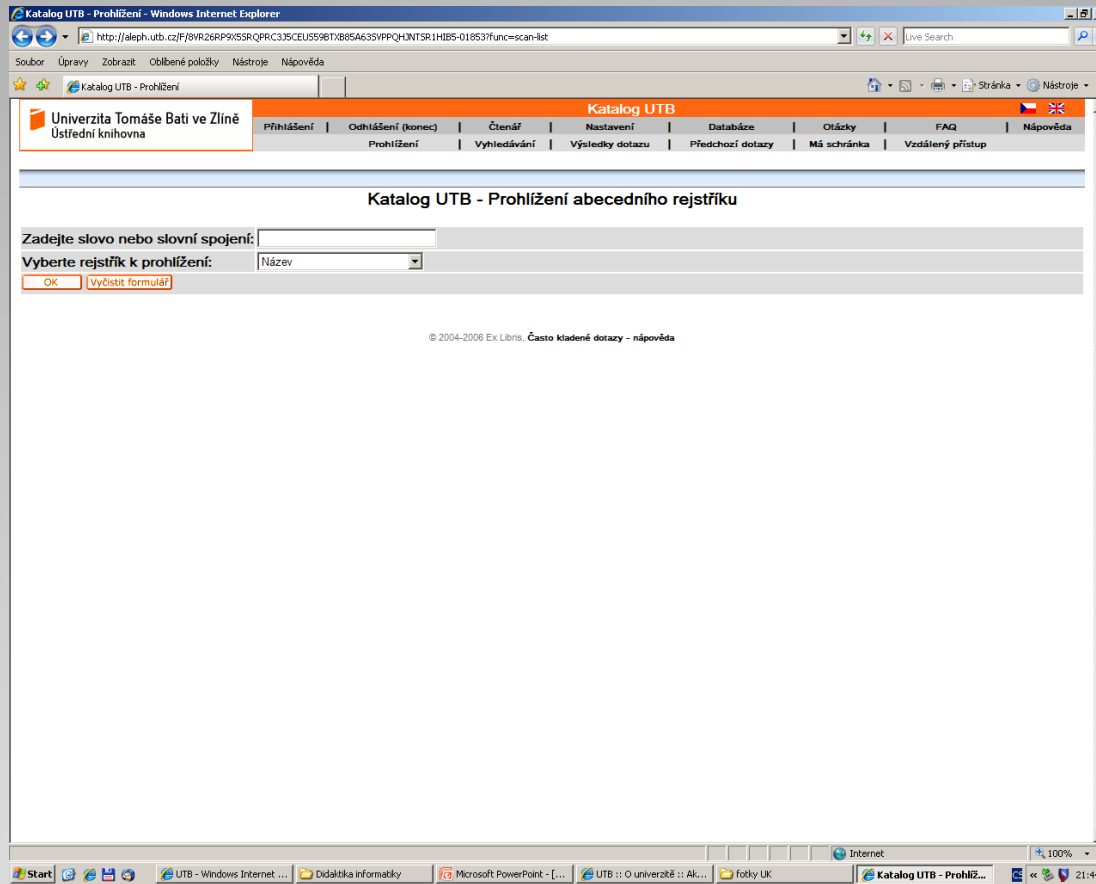
© 2004-2006 Ex Libris Často kladené dotazy - nápověda

Ukázka nápovědy v knihovním katalogu

- Rychlá orientace
- Přístup do katalogu
- Online funkce
- Přírůstky v katalogu

Další funkce

Webový katalog

Design prostředí knihovního katalogu

- Báze dat
- Vyhledání titulu a zdrojů
 - Knihy
 - Časopisy
 - Elektronické zdroje
 - Vysokoškolské kvalifikační práce
- Výsledky dotazu
- Schránka
- Konto čtenáře

Knihovní katalog

- Prohlížení
- Vyhledávání
- Uložení dotazu
- Práce s dotazem
- Formát dotazu

Rešerše v katalogu umožňuje

Nové technologie v knihovnách

- ...na počátku každého uskutečňování něčeho nového jsou vize...
- ...dále přichází ochota a připravenost tyto vize uskutečňovat...
- ...potřebujeme kvalitní lidský potenciál...
- **Nástin spolupráce**
- např. jednotný průkaz pro uživatele
- souborný katalog regionu
- přístup k informačním zdrojům

**Současnost a budoucnost,
možnosti spolupráce**

**Multikultura v knihovně
– místo pro setkávání se**

Erudire et creare

Děkuji za pozornost